

" ...

I- İPTAL İSTEMİNİN GEREKÇESİ :

Dava dilekçesinde açıklanan gerekçeler aynen şöyledir :

"1. 7.5.1986 tarihli ve 3284 Sayılı Kanunun Çerçeve 18 inci maddesi ile 5434 sayılı TC. Emekli Sandığı Kanununa ilave edilen Ek 1 inci ve Ek 4 üncü maddelerle aşağıdaki hükümler kabul edilmiştir.

"EK MADDE 1.- Yasama Organı Üyeliği yapanlarla dışarıdan bakanlığa atananlar, TC. Emekli Sandığına yazılı müracaat tarihini takip eden aybaşından itibaren yaşlarına bakılmaksızın TC. Emekli Sandığı ile ilgilendirilirler. Bu gibilerin sandıkla ilgilendirildikleri tarihte, başka sosyal güvenlik kurumları ile ilgileri bulunuyorsa, bu ilgileri sona erer.

Bunların emeklilik, keseneklerine ve kurum karşılıklarına birinci derecenin son kademesi ve iştirakçilere uygulanmakta olan en yüksek ek gösterge esas tutulur."

"EK MADDE 4.- Yasama Organı Üyeleri veya dışarıdan atanan bakanlardan görev süreleri sona erenlerden,

a) TC. Emekli Sandığı ile ilgilendirilmesi gereken bir göreve girenlerin emekli keseneklerine, kesenekleri kendileri, karşılıkları da kurumlarınca ödenmek üzere 1 inci derecenin son kademesi ve iştirakçilere uygulanmakta olan en yüksek ek gösterge esas alınır.

b) Diğer sosyal güvenlik kurumları ile ilgili bir görevde çalışanların istekleri üzerine, müracaatlarının TC. Emekli Sandığı kayıtlarına geçtiği tarihi takip eden aybaşından itibaren kesenek ve kurum karşılıkları birinci derecenin son kademesi ve iştirakçiler için uygulanmakta olan en yüksek ek gösterge üzerinden hesap edilmek şartıyla TC. Emekli Sandığı ile ilgilendirilmeleri sağlanır.

Bu suretle ilgileri devam edenlerin BAG-KUR ile ilgilendirilmeleri gereken işlerde çalışanların kesenek ve karşılıklarının tamamı, Sosyal Sigortalar Kurumu ile ilgilendirilmeleri gereken görevlerde çalışanların keseneklerinin tamamı ile, Sosyal Sigortalar Kurumuna ödenecek işveren hissesi ile % 18 karşılık arasındaki farkın tamamı kendilerinden, işveren hissesi de çalıştırılan işyerinden tahsil edilir. Ancak bu suretle geçen süreler emeklilik ikramiyesinin hesabında dikkate alınmaz.

(a) ve (b) fıkrası kapsamına girenlere istekleri üzerine Ek 5 inci maddedeki esas ve oranlara göre Aylık bağlanır."

Buna göre;

Yasama Organı Üyeliklerine seçilenler ile dışarıdan bakanlığa atananların emekli aylıkları, öğrenim durumları ve TC. Emekli Sandığı Kanunu yönünden geçerli kıdemlerine bakılmaksızın birinci derecenin son kademesi ve iştirakçilere uygulanmakta olan en yüksek ek gösterge esas alınarak ödenecektir.

Keza, bunların bu görevlerden ayrılarak başka bir görev nedeniyle sosyal güvenlik kurumları ile yeniden ilgilendirilmeleri halinde, kendilerine hangi derece ve kademedan aylık ödenirse ödensin, emekli kesenekleri, birinci derecenin son kademesi ve iştirakçilere uygulanmakta olan en yüksek ek gösterge üzerinden sürdürülecektir.

Her iki düzenleme de, aşağıda arz edeceğimiz nedenlerden dolayı mevcut yasalara ve Anayasanın "eşitlik" ilkesine aykırı bir mahiyet arz etmektedir. Şöyle ki;

657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda yer alan hükümlere göre, ilk defa Devlet memurluklarına atanmalarda veya Devlet memurluklarından çekilenlerin yeniden atanmalarında, atanacak kişinin öğrenim durumu ve TC. Emekli Sandığı yönünden geçerli hizmetleri değerlendirilerek, derece ve kademesi tesbit edilmektedir.

Devlet Memurları Kanununun 59 uncu maddesinde sayılan "istisnai memurluklar" da dahi ilgililere gerektiğinde tahsis edilen üst kadronun karşılığı derecenin ilk kademe aylığı ödenirken emekli kesenekleri öğrenim durumları ve kıdemlerine göre belirlenmektedir. Kaldı ki, aynı maddede, istisnai memuriyet görevlerinden, başka bir göreve naklen atamalarda, emekli aylıklarının üzerindeki derece ve kademelerin, kendileri için kazanılmış hak sayılamayacağı açıklanmıştır.

Esasen, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 92 nci maddesinin son fıkrasında yer alan;

"Yasama görevinde veya bakan olarak geçirilen her yıl bir kademe ilerlemesi ve her iki yıl bir derece yükselmesine esas olacak şekilde değerlendirilir."

Hükmü karşısında; Yasama Organı Üyeleri ile dışarıdan bakanlığa atananların emekli aylıklarının, başlangıçtan itibaren birinci derecenin son kademesi ve iştirakçilere uygulanmakta olan en yüksek ek gösterge esas alınarak belirlenemeyeceği, bilakis başlangıçta öğrenim durumlarına ve kıdemlerine göre belirlenecek derece ve kademelerin, Yasama Organı Üyelikleri ve bakanlıkları süresince, her yıl bir kademe ilerlemesi ve her iki yılda bir derece yükselmesi verilmek suretiyle işleme tabi tutulacağı kabul edilmiştir.

O halde, istekleri ile emekliye ayrılma hakkını tamamlamadan, Yasama Organı Üyelikleri veya dışarıdan bakan olarak atananların görevleri sona erip de, sosyal güvenlik kurumları ile ilgili bir başka görevde çalışmaları halinde, emeklilik yönünden kazanılmış haklarına eşit bir derece ve kademedan kendilerine görev verilecek, aylık ve emekli kesenekleri bu derece ve kademedan ödenecektir.

2. Yüce Mahkemenizin;

a) 171980 tarih ve 28/45 sayılı kararında açıklandığı üzere; Demokratik Parlamenter rejimlerde parlamentonun ve özellikle parlamento üyelerinin taşıdığı büyük önemi açıklamaya gerek yoktur. Anayasanın ilgili maddesinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyelerinin, bütün Ulusun temsilcisi olduğu belirlenmiştir. Ulusun temsili ise, onun yararına olan yasama işlerinin yapılması ve yönetim faaliyetlerinin, daha açık bir anlatımla icranın denetlenmesi yoluyla yerine getirilmesidir. Bu çok önemli görevleri nedeniyle başta Anayasa olmak üzere pek çok kanunda parlamenterlere görevlerinin süresi içerisinde ayrıcalıklı birtakım hak ve yetkiler tanınmıştır.

Esas Sayısı: 1986/22

Karar Sayısı : 1986/28

Hiç şüphe yok ki burada güdülen amaç, parlamenterleri ayrıcalıklı bir duruma getirmek olmayıp, tam tersine, ulusu, demokratik parlamenter düzenin gereklerine uygun bir biçimde temsil etmek ve ona en üst düzeyde hizmet etmektir.

b) 6.6.1972 tarih ve 44/29 sayılı kararında; demokratik hukuk devleti ilkesini Cumhuriyetin nitelikleri arasında sayan bir devlet yapısı içinde Yasama Meclisleri Üyelerinin "Faikiyet ve imtiyaz" istemelerinin düşünülmemeyeceği, böyle bir isteğe dayanan hükmün Anayasanın ikinci maddesindeki (hukuk devleti) ve 12 nci maddesindeki (eşitlik) ilkelerine aykırı olduğu açıklanmıştır.

c) 9.11.1966 tarih ve 11/44 sayılı kararında ise; kanun karşısında eşitlik demek, bütün yurttaşların hepsinin, her yönden aynı hükümlere bağlı tutulması demek olmadığı açıklanmış ve birtakım yurttaşların başka hükümlere tabi tutulması için ortada haklı bir nedenin ve kamu yararının bulunması gerektiği belirlenmiştir.

Özetlemek gerekirse, bu kararlarla kabul edilen temel görüşlere rağmen;

Yasama Organı Üyeliklerine seçilenler ile, dışarıdan bakanlıklara atananların bu görevlere başlama tarihinden itibaren emekli aylıklarının, öğrenim durumları TC. Emekli Sandığı yönünden geçerli kıdemleri değerlendirilmeden, 1 inci derecenin son kademesi ve iştirakçilere uygulanmakta olan en yüksek ek gösterge üzerinden ödenmesi,

Keza, Parlamenterlikleri ve Bakanlıkları sona ererek başka bir göreve atanmaları ya da, daha başka bir deyimle Sosyal Güvenlik Kuruluşları ile ilgilendirilmelerinde daha önce Yasama Organı Üyeliği ve Bakanlıkları nedeni ile ayrıcalıklı bir durum kabul edilerek, öğrenim durumları ve geçerli sayılacak kıdemleri ve atandıkları kadronun derecesi gözetilmeden, emeklilik aylıklarının 1 inci derecenin son kademesi ve iştirakçilere uygulanmakta olan en yüksek ek gösterge üzerinden hesaplanması,

Anayasanın 2 nci ve 10 uncu maddelerine aykırı görülmektedir""